

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över promemorian **Prövningen av avfallshanteringsplaner för utvinningsavfall och vissa kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om kritiska råmaterial**

Synpunkter från Jönköpings kommun

Jönköpings kommun har tagit del av promemorian och lämnar nedanstående synpunkter. Kommunen är i huvudsak positiv till förslagen, särskilt till tydligare ansvarsfördelning och reglering. Samtidigt vill kommunen peka på ett antal viktiga frågor som påverkar kommunens tillsyn, planering och resursåtgång där ytterligare förtydliganden behövs.

Nedan följer kommunens synpunkter i den ordning som promemorian presenterar sina förslag.

3. En tydligare ordning för prövningen av avfallshanteringsplaner

Tillsynsmyndigheten ska alltid pröva om avfallshanteringsplanen uppfyller kraven i utvinningsavfallsförordningen (3.2)

Kommunen tillstyrker förslaget om att tillsynsmyndigheten tydligt ska ansvara för prövningen av om avfallshanteringsplanen uppfyller kraven i utvinningsavfallsförordningen. Detta skapar en mer förutsägbar ordning och minskar risken för parallella eller otydliga processer.

Jönköpings kommun kan konstatera att det i flera prövningar av bergtäkter i Jönköpings kommun har varit oklart vilka verksamheter som faktiskt hanterar utvinningsavfall och därmed omfattas av regleringen. Detta innebär betydande rättsosäkerhet, både för verksamhetsutövare och för tillsynsmyndigheten. Jönköpings kommun anser därför att det behövs ytterligare vägledning kring definitionen av utvinningsavfall, särskilt för bergtäkter där gränsdragningen visat sig svår i praktiken.

Avfallshanteringsplanen ska lämnas in efter tillståndsbeslut (3.3)

Jönköpings kommun instämmer i behovet av att tidig och uppdaterad information lämnas in efter tillståndsbeslut. Det stödjer en effektiv tillsyn.

I de fall kommunen är tillsynsmyndighet behöver arbetsprocesser och handlägningsresurser anpassas. Jönköpings kommun anser att förslagen

är möjliga förutsatt att avgifterna enligt miljöbalken även fortsättningsvis täcker kostnaderna.

Prövningen ska leda till att avfallshanteringsplanen godkänns (3.4)

Jönköpings kommun tillstyrker förslaget att prövningen ska resultera i ett formellt beslut om godkännande. Det skapar klarhet i processen och underlättar uppföljning.

Det är viktigt att beslutet tydligt avgränsas till att planen uppfyller kraven i förordningen och inte innebär en omprövning av villkor i tillstånd. Detta är avgörande för att undvika dubbelprövning och onödiga processer.

Avfallshanteringsplanen ska uppdateras inom fem år (3.5)

Jönköpings kommun tillstyrker förslaget om att verksamhetsutövaren ska uppdatera avfallshanteringsplanen senast fem år efter att planen senast godkändes av tillsynsmyndigheten.

Förslaget innebär att tillsynsmyndigheten får fler formella prövningstillfällen. Jönköpings kommun ser att det är positivt ur miljösynpunkt men vill samtidigt lyfta att den ökade arbetsmängden bör beaktas i kommande översyner av avgiftsförordningen.

4. Kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om kritiska råmaterial

Skyldigheten att ta fram utredning om återvinningsbarhet (4.2)

Jönköpings kommun ser positivt på förslaget att utredningen om återvinningsbarhet ska vara del av ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för nya utvinningsavfallsanläggningar.

Det finns i nuläget oklarheter kring vilka verksamheter i kommunen som omfattas av skyldigheten. Oklarheten hänger samman med otydlig praxis kring vad som utgör utvinningsavfall och vad som klassas som en utvinningsavfallsanläggning. Jönköpings kommun anser att det måste klargöras nationellt, annars riskerar tillsynen att bli ineffektiv och rättsosäker.

Jönköpings kommun tillstyrker att länsstyrelsen prövar undantag men efterlyser nationell vägledning om hur bedömningen ska göras, eftersom den bygger på komplicerade tekniska underlag.

5. Överklagande av beslut enligt EU förordningar

Jönköpings kommun har inga invändningar mot att överklaganden ska prövas av mark- och miljödomstol. Det är en rimlig ordning som säkerställer miljörättslig kompetens i prövningen.

Sammanfattande synpunkter

Jönköpings kommun tillstyrker promemorians huvudsakliga förslag om tydligare prövningsprocesser, obligatoriskt godkännande och femårsuppdatering av avfallshanteringsplaner.

Jönköpings kommun tillstyrker förslagen om kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om kritiska råmaterial. Jönköpings kommun vill samtidigt påpeka behovet av nationell vägledning kring definitioner av utvinningsavfall och utvinningsavfallsanläggningar, då otydlighet riskerar att leda till onödiga utredningar och rättsosäkerhet.

Jönköpings kommun vill understryka att finansieringsprincipen ska gälla det vill säga att det blir full kostnadstäckning för kommunens tillsynsavgifter.

Sammantaget bedömer kommunen att förslagen stärker möjligheterna till ökad återvinning av kritiska råmaterial, vilket ligger i linje med kommunens miljö- och hållbarhetsambitioner.

JÖNKÖPINGS KOMMUN

Mona Forsberg
Kommunalråd

Thomas Bergholm
Tf stadsdirektör